

Paraules sobre vidre

Dones poetes. Granollers 2022

Institut
Carles Vallbona

CENTRE
VALLÈS
+ OPPORTUNITAT

CONSORCI PER A LA
NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA
CSO DEL VALLEU COMARCAL
DEL VALLEU

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Ajuntament de Granollers

Aquest any reprenem el **Paraules sobre vidre** als aparadors dels comerços del centre de Granollers i als vidres dels equipaments culturals, on s'hi poden llegir versos de dones.

Aquest és un projecte fet gràcies a la col·laboració de l'Ajuntament de Granollers, el Servei de Català del Consorci per a la Normalització Lingüística, Gran Centre, l'institut Carles Vallbona i alumnat del grau d'auxiliar de vendes del Centre Vallès.

La primavera

Aquest matí, d'amagat,
ha arribat la primavera.
La duia penjada al bec,
tot xisclant, una oreneta.
L'oreneta ha alçat el vol
i amb un cop d'ala lleugera
ha segat un raig de sol
i ha florit tota la terra.

Núria Albó

Presència

No cal dir res,
ni pensar,
només seure ben quiet,
i escoltar somrient.
No cal dir res,
però cal estimar.
Estar content i trist,
sentir en la pròpia sang
el dolor i l'alegria.
No cal dir res,
però cal esperar
i saber cor endins
la veritat.
Saber-la cor endins
i que surti pels ulls
mentre esperem, sense dir res,
allò que arriba.

Núria Albó

Fer-se gran

La mare és petita / i pots dur-la en braços

Tadeus Rózewicz

*La mare és petita
i tu no saps com créixer
per sostenir-la.*

Sònia Moll

Certesa

Entre tu i jo hi ha un gran silenci
sembrat de mots que no cal dir.
És un espai ple de senderes
que sols l'amor sap descobrir.
Abans que el llavi es transformi
en jurament la flor d'un bes,
tots dos sabem que allò que ens lliga
ens unirà per sempre més.

Joana Raspall

Podries

Si haguessis nascut
en una altra terra,
podries ser blanc,
podries ser negre...
Un altre país
fora casa teva,
i diries "sí"
en una altra llengua.
T'hauries criat
d'una altra manera.
Més bona, potser.
Potser més dolenta.
Tindries més sort
o potser més pega...
Tindries amics
i jocs d'altra mena;
duries vestits
de sac o de seda,
sabates de pell
o tosca espadenya,
o aniries nu
perdut per la selva.

Podries llegir
contes i poemes,
o no tenir llibres
ni saber de lletra.
Podries menjar
coses llaminereres
o només crostons
secs de pa negre.
Podries... podries...
Per tot això pensa
que importa tenir
les mans ben obertes
i ajudar qui ve
fugint de la guerra,
fugint del dolor
i de la pobresa.
Si tu fossis nat
a la seva terra
la tristesa d'ell
podria ser teva.

Joana Raspall

L'ocell i el xiprer

Per fer més alt el xiprer
l'ocell li enlaira el seu cant.
Si l'arbre no arriba al cel,
hi arribarà ell cantant.

Joana Raspall

Pausa

Cor meu, reposa,
i deixa que el silenci
als sentits torni
el nom de cada cosa.
Vull dir "rosa" a la rosa.

Joana Raspall

Núvol negre, núvol blanc,
les cabòries se me'n van
amb vosaltres, cel enllà.

Si em tornessin a venir,
desfeu-les en llagrimetes
i ruixeu tot el camí.

Joana Raspall

Endavant!

Respira fort, que l'aire és teu
i l'aire i tot et poden prendre.
Un cop ja l'hagis respirat
és carn com tu,
és alè teu que no es pot vendre.
Respira fort, que l'aire és teu.

Trepitja ferm, que el lloc és teu.
On hi ha el teu peu no n'hi ha cap altre.
La terra té per a tothom
camins oberts.
Lluita amb qui vulgui entrebancar-te!
Trepitja ferm, que el lloc és teu!

Parla ben clar, que el mot és teu
i el pensament ningú no el mana.
Si creus la teva veritat
llança-la al vent
i que s'arbori com la flama.
Parla ben clar, que el mot és teu.

Joana Raspall

Cançoneta d'amor

Vinc a tu; tot fent camí
colliré una rosa;
la més bella del jardí,
la més olorosa.
Una punxa em clavarà
la flor traïdora;
la sang em recordarà
el roig de ta boca.
Besaré aquell roig viu
com et besaria.
Cent vegades que em ferís,
cent, hi tornaria.

Joana Raspall

Oferiment

He pogut atrapar un somni
abans que el sol es fongués,
l'empresono amb paraules
per quedar-me'l sempre més.
No pesa ni fa cap nosa,
però és tan gran per a mi,
que, si vols... si tu volguessis,
el podríem compartir.

Joana Raspall

Endavant

Parla ben clar,
que el mot és teu
i el pensament
ningú no el mana.

Si creus la teva veritat
llança-la al vent
i que s'arbori com la flama.

Parla ben clar,
que el mot és teu!

Joana Raspall

Quietud

Callem, callem...
La màgia d'aquesta hora és
trencadissa;
seda brodada,
escuma fonedissa,
lleuger glop de fum...

Callem, callem...
assaborim la fràgil
durada d'un instant
fascinant
que mai no reviuem.

Joana Raspall

Si el món fos...

Si el món fos escrit amb llapis,
podria esborrar la lletra
que vol ferir;
podria esborrar mentides
que no cal dir;
n'esborraria l'enveja
que porta mals;
n'esborraria grandeses
de mèrit fals...
Però és escrit amb tinta
de mal color:
el color brut de la guerra
i del dolor.

Qui voldrà escriure un nou món
més just i net?

Potser que tu i jo ho provéssim
ben valents, lletra per lletra,
des del nostre raconet...

Joana Raspall

Parlen les dones

Parlen les dones,
la seva poesia
tendra i forta.

Ben pocs s'aturen
a escoltar aquestes veus,
que, trasbalsades,
un nou llenguatge diuen
nascut al fons dels segles.

Montserrat Abelló

Deixa'm tornar-te a dir

Deixa'm tornar-te a dir
allò que abans et deia:

Demà passat vindré
pels corriols de la lluna.

Vindré a dir-te
que t'estimo.

Demà passat i l'altre també.
I no sabràs què fer-ne

d'aquest amor tan
senzill i persistent.

I no sabràs què fer-ne
ni què dir-me'n.

I te n'aniràs,
i seguiré estimant-te.

I tornaràs i et miraré
amb els ulls plens de somriures.

I tampoc sabràs què
fer ni què dir-me.

Montserrat Abelló

Visc i torno
a reviure
cada poema,
cada paraula.

Estimo tant
la vida
que la faig meva
moltes vegades.

Montserrat Abelló

Tan sols la paraula nua

Tan sols la paraula nua
la teva, mai la d'un altre,
la que reflecteix una vida
dins d'una solitud
curulla de promeses,
on tot és possible.

S'esvaneixen els dubtes
la foscor claror es torna
i els sols variants i múltiples
cauen damunt cada mot,
el cobreixen i donen força.

Enllà d'aquest ser-hi
tan precís que
s'allarga en el contingut
de cada paraula clara.

Com ho és la poesia.

Montserrat Abelló

Divisa

A l'atzar agraeixo tres dons:
haver nascut dona,
de classe baixa i nació oprimida.
I el tèrbol atzur de ser tres voltes rebel.

Maria-Mercè Marçal

El teu cos riu i riu

El teu cos riu i riu,
esbojarrat a voltes,
d'altres maliciosament,
per sota el nas.
D'altres només ensenya
una mica les dents
—d'un blanc enriolat—
entre llavis de festa vermella.
Adesiara sols juga a riure,
Fins que arriba el foc,
i atia tots els cavalls
i se t'enduen per camins
mai no fressats
i els meus dits cullen la rialla
desbridada i oberta.
I fins quan tens els ulls
mossegats per la pena
el teu cos riu i riu.

Maria-Mercè Marçal

Cançó de fer camí

Vols venir a la meva barca?
Hi ha violetes, a desdir!
Anirem lluny sense recança
d'allò que haurem deixat aquí.
Anirem lluny sense recança
-i serem dues, serem tres-
veniu, veniu, a la nostra barca,
les veles altes, el cel obert.
Hi haurà rem per a tots els braços
-i serem quatre, serem cinc!
i els nostres ulls, estels esparsos,
oblidaran tots els confins.
Partim pel Març amb la ventada,
i amb núvols de cor trasbalsat
Sí, serem vint. serem quaranta,
amb la lluna pel estendard.
Bruixes d'ahir de l'ona salada
serem cinc-centes, serem mil.
Perdrem el compte a la tombada.
Juntres farem la nostra nit.

Maria-Mercè Marçal

Emmarco amb quatre fustes un pany de cel i el penjo a la paret. Jo tinc un nom i amb guix escric a sota.

Maria Mercè Marçal

L'escala fosca
del desig
no té barana

Maria-Mercè Marçal

Cap poema,
cap cançó,
no arriba a traduir els meus sentiments.

Són ells
la meua llengua?

Ivette Nadal

Farem un foc
(i farem l'amor)
cremarem records
I passarem de tot!

Ivette Nadal

El que a mi m'ha fet més forta i m'ha salvat:
la fragilitat.

Ivette Nadal

Poesia primera

Som
la teva manera de mirar,
la teva manera de pronunciar,
som
el gest de la teva mà.

Ivette Nadal

La poesia,
pregària de mare.
I el cant,
el plor del meu infant.

Ivette Nadal

La música és l'aliment de la meva fortalesa.

Ivette Nadal

Ping pong

Ping ara tu, pong ara jo.
Ping ara tu, pong ara jo.
Que bé tenir-te a l'altre cantó.

Noemí Morral

Per camins de poesia

Per camins de poesia
passejo entre lletres.
Accentuant moments.
Posant punts suspensius a la vida.
On cada signe d'interrogació
esdevé una pregunta sense resposta
o que potser tan sols el cor coneix.
Cada exclamació
es converteix en un record.
Poesia feta de comes i punts finals.
Per llegir-la una i altra vegada
en silenci, a poc a poc.
Continuo jugant amb les lletres
atrapant la màgia amagada entre elles.

Montse Cercós

Lligada a un amor digital:
no li podia besar els peus.

Núria Pujolàs (Miramelsmots)

El que necessitem
és fer l'humor.

Núria Pujolàs (Miramelsmots)

Cerco amant quilòmetre zero
que la benzina és cara
I l'amor necessari.

Núria Pujolàs (Miramelsmots)

Quan va entrar a l'òptica
Demanà la graduació exacta
Per a un amor a primera vista.

Núria Pujolàs (Miramelsmots)

Que despistada
no haver vist fins avui
que l'olivera era florida,
que el saüquer
ha tornat a blanquejar
mentre les pobres ortigues del costat
fan el passadís a l'austeritat.

Núria Pujolàs (Miramelsmots)

Quatre coses

M'abellen quatre coses
—qui prou les sabrà lloar?—
El sol que bada les roses,
l'aigua que les fa brostar,
la rosada que les mulla
i el vent que les esfulla
per no veure-les secar.

Maria Antònia Salvà

Glosa

Jo voldria, jo voldria,
jo voldria, jo voldré
brostar en flors de poesia
com en roses el roser.
Ai, la llum que el cel envia!
ai, rabella que ens vol bé!
La vaig veure com fugia
dins una ona d'harmonia...
Jo aguait per si tornaria,
i passa el temps, i no ve!
Jo voldria, jo voldria...
un repòs com mai l'hauré.
El repòs que el cor somnia,
dins el món no el trobaria:
jo voldria, jo voldria
el cel com me moriré.

Maria Antònia Salvà

Una rosa

Sant Jordi, santa diada
del passat i l'avenir,
Fe i Pàtria nostrada
del meu cor fas sobreeixir.
Oh la bella matinada!
Quina joia de collir
una rosa perlejada,
una rosa a mig obrir!

Maria Antònia Salvà

Variacions d'una mateixa

Creus que ets com dius
Creus que dius com ets
Creus com ets que dius
Creus com dius que ets
Que creus com ets dius
Que dius com creus ets
Que ets com dius creus
Que com creus dius ets
Ets com creus que dius
Ets que dius com creus
Ets que creus com dius
Ets com dius que creus
Com dius que creus ets
Com creus que ets dius
Com ets creus que dius
Com que creus dius ets
Dius que ets com creus
Dius com creus que ets
Dius que creus com ets
Dius com ets que creus

Joana Abrines

L'amor

T'estimo tan endins
que no tinc por de la por
ni dels límits o els confins
més desconeguts del jo.

Dolors Miquel

Poema del bon matí

Poema del bon matí,
el de les coses petites,
la paraula que comença
i també el primer somriure,
i l'olor del pa calent
i l'aigua que raja fresca
que va desvetllant els somnis
i els pensaments que floreixen.

Poema del bon matí
que busca l'amor i el troba,
que no s'espanta del dia
perquè l'hora encara és jove.
Avui neix una claror
que ahir encara no sabia:
té necessitat de tot
i ho demana sense mida.

És un començar en no res
i estrenar les mans tan vives
i uns llavis que mai no es cansen
de besar la pell tan fina.
Amor, si el carrer és glaçat
i cap ocell no et desperta,
no deixis entrar la por,
no l'escoltis! Que no és certa.

Cal desvetllar tots els somnis
i renovar l'esperança,
deixar el malson i l'angoixa:
no oblidem que la nit passa.
Poema del bon matí,
el de les coses petites,
que s'acabarà i que torna,
que ens porta el goig i ens fa lliures.

Olga Xirinacs

M'he emmudit
Soc una ombra
vivint entre ombres.
No veig ningú.
M'encega més, encara,
el llum que obrim cada dia.
Jo em donaria tota
a qui em deixés
els seus ulls.

Maria Oleari

Poema

M'agrada pensar-te i descobrir-te,
ballar el silenci,
la lava de grocs que et bull com un volcà tresor:
paraula i música.

M'agrada assaborir-te,
xuclar el suc del fruit fins a embriagar-me;
la frescor dels matins
quan la finestra oberta és començar la vida.

M'agrada fer de sastre a la cambra,
cosir pedaços del passat amb fil de cotó,
entrar dins la caixa de cartró,
ser l'eruga que menja fulles de morera
i esdevé papallona a frec de llum.

M'agrada covar el teu silenci,
jugar amb els mots
com els xiquets per l'abril ho fan amb les milotxes.

M'agrada que m'agrade
haver nascut amb aquest mal
que s'enlaira humil i blanc
com el vol de les gavines.

M'agrada el teu nom,
gestar-te, i al remat, parir-te.

Isabel Garcia i Canet

Gat

"Tinc la cua molt senyora
i el pèl m'ondula nevat,
però em veden el terrat
perquè, diuen, "és d'Angora".

Faig vida d'anacoreta,
i el lluç, me'l donen bullit.
Hec amb la pota el mosquit
i embullo i el fil i la veta.

Ja m'agrada aquesta vida
una mica esmorteïda,
i queixar-se és de mal gust.

Però a vegades voldries
fer-te amb gats sense manies
que et donessin un disgust."

Mercè Rodoreda

Dubte

Vaig estar a punt d'arraconar les ales.
La rauxa o el seny em van aturar el gest.
Quan vaig remuntar el vol, sense recances,
les ales afuades i el vers prest.

Pilar Cabot

No descavalquis mai del somni

Sisplau, no descavalquis mai del somni!

Porta el teu somni sempre amb tu
que cap mal aire ni ningú
te'n descavalqui en mala anyada.
Tu i el teu somni freqüent a freqüent;
un sol impuls, un sol batec;
indissoluble, l'abraçada.
Dona-li al somni ales i esperit!
Cuida'l, que tingui un punt ardit
la llum que et posa a la mirada.

Pilar Cabot

La teva veu

La teva veu com una pluja fina.
La teva veu que es fon dient t'estimo.
La teva veu en la penombra màgica de l'ànima i el vers.
La teva veu.

Pilar Cabot

Propostes

Proposta número 1:

I si subscrivim un pacte de no agressió
que ens permeti d'ocupar-nos l'un de l'altre
o que ens doni dret a pell en dies alterns?

Proposta número 2:

I si deixes de dir o tot o res?

Esther Albert

Rebel·lia

Soc filla d'un alè de llibertat
que em marca fites
més enllà de la ruta dels astres.
Em refaig de les llunes malmeses
amb miratges de llum
manllevats a petites llurnes.
La terra em nafra els peus.
Incomprensiblement gemego.

Montserrat Altarriba

L'hivernar de l'os

Em vaig enamorar
del cordó umbilical.

Em donava els requeriments,
me'ls oferia a la boca.

Ara visc en l'enyor perpetu
de totes les vides
a què m'hauria pogut amarrar
amb aquell conducte
de carn i visions.

La meva mare
encara no sap
de les pintures rupestres
que li vaig dibuixar
a la paret uterina.

Anna Gual

No more tears

No et penedeixis mai
de les emocions sentides,

encara que siguin per mi,
Que t'he estimat, això és cert,
amb totes les traves possibles.

No deixis mai
de mirar tant de dol i de dansa
Com ens volta, encara que sembli haver-hi
munts de cotó fluix aixoplugant-te.

No fugis mai
del que vindrà, de totes les dones
que seran jo i voldran estimar-te,
Encara que no els calgui el comiat
que, avui, a tu i a mi ens trasbalsa.

Marta Pessarrodona

Calma

Sí, vols la calma,
però recordaries de la tempesta
aquell respir salvatge
entre la por i la joia.

Rosa Leveroni

La meva primera llibreria

Era de caoba vermella
amb portes vidrieres
de vidres fumats
i rivets de laca
blancs.

Un metre d'alçada
per un metre cinquanta d'amplària.
Tres prestatges de vint.

Vàrem rompre la guardiola de terrissa
i tot un capvespre de gener
per anar a comprar-la.

Aviat a casa varen anar arribant Albert Camus. Williams
Faulkner. Virginia Woolf. Víctor Català. Carson
MacCullers. I James Joyce amb el seu Retrat
d'un artista adolescent que
em va crear una úlcera
a la ploma.

A poc a poc deixava
de ser moble
i passava a Santuari.
La llibreria.

Les pregàries de la nit
les feia davant el cor obert de la fusta
i no davant el Cordejesús amb els ulls girats
de damunt la capçalera del llit.

A la mare
que no havia obert mai un llibre
també l'amarava de devoció. La llibreria.

Llibres a una casa de pobres!

Religiosament es cuidava que la pols
no es fiqués per les escletxes i envaís el paper.
Que els polls dels llibres
no espipellessin les lletres.

En canvi el pare calcigava estufera
quan hi passava per davant.

Satisfet d'haver pogut comprar
la mar a la seva filla.

Antònia Vicens

per la picada d'una pua de card
has sabut que tu ets
el jardiner.

Antònia Vicens

Ara

Ara que ja de tanta cosa torno...
No em pregunteu, que no sabia dir-vos
per quina brida m'he sentit lligada.
El cor encara vol tornar a gronxar-se
desbocat, a les barques de la fira;
i dic que sí, que en mi tot clama d'esma
cap aquella petita esbojarrada.
...I ja no soc sinó una dona absorta,
amb la veu i amb el riure que s'aturen.

Clementina Arderiu

Cançó de la bella confiança

A l'amat he donades
totes les claus;
jo tinc totes les seves,
i fem les paus.

Però resta una cambra
al fons del fons
on entrar no podríem
ni breus segons.

Tantes forces ocultes,
tants pensaments
allà dins són escàpols a tots
moments!

Bé seria debades
sotjar-hi un poc:
l'aldarull colpiria
més que no un roc.

Contentem-nos d'una ombra
o d'un ressò.
Que ell es dugui els seus comptes
com me'ls duc jo.

Clementina Arderiu

Magrana

Magrana:
feliç, qui t'esgrana
el gust ja pressent
a sota la dent.
Voluptat
del gra mig trencat.

Vigila
l'escorça tranquil·la
de fines parets
i colors tan nets:
amargant,
et passa davant.

Ni mica
ton gra no claudica:
imposa dolçor
a tanta amargor;
fugitiu,
quan fuig et somriu.

I arriba
que toca la riba
del gust, precedit
d'un goig molt petit.
Paradís
sense plany ni encís.

Clementina Arderiu

Les papallones viuen una setmana

L'ambrosia t'és sinònim.
Ets aire fresc, inspirador.
Una guerra al joc brut,
una droga de dolçor.

Les papallones et busquen,
per la manera com les agafes,
tan cuidadosament.
Jo també volo,
i et vull a prop.

Amb tu conservaré
el polsim de les ales.
T'ho donaré tot
sense perdre-hi res.

Marina Miralles

Agregat anàleg

Sembla un terròs de sucre,
i mira que jo, d'ensucrada, poc.
Et desgranaria a poc a poc,
tot rasant amb diligència.

Sucre humit,
gairebé dissolt,
posaria les mans dins teu,
els braços sencers.
Amb els dits, des de dins,
t'aniria desfent.
Les ungles em quedarien plenes de sucre.
Et modelaria,
et faria unes natges
que m'agradessin.

Quan descordés el cinturó,
l'estructura cediria,
i cauries fet miques als meus peus.
Però no et trepitjaria;
m'ajupiria, a la gatzoneta,
i et lleparia.

Marina Miralles

Confusions fonètiques

Li vaig dir “mira”
i va entendre “vira”,
però com que tot queda en bilabials,
ens vam posar d'acord i va mirar
cap a la línia fina
que vaig traçar amb el braç.

Vaig dir “estrella”
i va entendre “estella”,
i la ròtica va fer
que mentre jo mirava el cel
ell fugís d'esquitllentes
per evitar clavar-se-la.

Vaig dir “ataca”
i va entendre “taca”,
però com que anava de vocals,
tot dos vam saber que, epentèticament,
parlàvem de verí.

Li vaig dir “petó”
i va entendre “perdó”,
i com que l'embolic abastava dues lletres,
jo vaig fer un pas endavant i ell,
dos endarrere.

Vaig dir “amén”
i va entendre “anem”,
i tot i haver pronunciat el mateix en altres ordres,
jo volia sentenciar
i ell va començar a caminar,
agafant-me de la mà.

Marina Miralles

paradís o autòpsia

oberts en canal
dos peixos espasa
després d’haver-se estimat tota la nit.

Raquel Santanera

A l’estiu

Amb el taronja del capvespre a les mans,
carícies.

I saber a través del tacte per què són més llargs
els dies..

Mireia Calafell

Esqueix

Per tu evocaré la paraula precisa,
un esqueix que arrela en terra humida
i creixi amb serenor, discretament.
Amb tu
vindré a regar les flors aquest estiu.
I l’altre.

Mireia Calafell

L’ombra

No ens abraçàvem,
però l’ombra ingent de l’edifici
ens reflectia junts com una altra mentida,
i allò que no ens dèiem prenia cos a l’asfalt.

Amb perspectiva aèria, la imatge era poètica:
tu i jo d’hipotenusa, i al terra,
fent d’angle recte, aquell desig impúdic
que al cel obert podria ser il·legal.

Però vam deixar Dubai sense saber parlar,
lliurant l’ombrada al fràgil franc albir
d’un sol desmemoriat que no sap explicar-me
per què sota les ungles m’hi trobo sorra encara.

Mireia Calafell

Encara

Tot sobra en aquest vers
si no et retorna a casa.
Tan cert, ja ho veus: encara
escriure és esperar-te.

Mireia Calafell

Els teus peixos, alguna cosa els feia moure diferent. Els
recordo ara que no tinc cap mar.

Silvie Rothkovic

Els insectes volaven prop dels ulls
Allà l'estiu és curt,
Potser dura un dia.

Silvie Rothkovic